

Kulturläroplanen

Varje elev har rätt till god undervisning och att lyckas i skolarbetet. I takt med att eleverna lär sig formar de sin identitet, människosyn, världsbild och världsåskådning samt sin plats i världen. Samtidigt skapar eleverna en relation till sig själva, andra människor, samhället, naturen och olika kulturer. Att marginaliseras från lärande innebär att rätten till bildning inte förverkligas och detta utgör ett hot mot växande och utveckling. Den grundläggande utbildningen ska skapa möjligheter för livslångt lärande, som är en förutsättning för ett gott liv. (LP 16, s 14, 2.2.)

Varför kultur i skolan?

Kultur i skolan garanterar att alla barn och unga får samma möjligheter att uppleva och utöva konst och kultur. Kulturläroplanen erbjuder alternativa inlärningsmiljöer och ger verktyg för undervisning i alla skolämnen, inte enbart traditionella konstämnen. Kulturläroplanen omfattar grundskolans alla klasser, samt förskola och daghem. Kulturförskolan i skolan ska ges på elevens nivå men samtidigt sporra till nytänkande och ge utrymmen för fördomsfri upptäckarglädje. Kulturläroplanens mål är att göra kultur lättillgängligt för våra barn och unga.

Kulturläroplanen är ett redskap för att ge en allmänbildning om kultur i alla dess former. Alla elever blir inte kulturarbetare men en god kulturförskolan ger eleverna en möjlighet att utvecklas till trygga individer med en egen kulturidentitet.

En bred kulturförskolan stöder också elevens förmåga att tänka kreativt, en färdighet som går att tillämpa inom alla ämnen. Elever med förmågan att tänka kreativt har enklare att konkretisera abstrakta frågor, lösa problem och kritiskt granska fakta ur flera perspektiv.

Kunskap om sin egen närmiljö, kulturhistoria och närhistoria är en del av att vara pedersörebo. Genom kunskap skapar man också en grundläggande respekt för närmiljön och vårt kulturarv. Att känna stolthet för sin hembygd och sitt kulturarv är en viktig del av den egna identiteten och något man har med sig hela sitt liv.

Kulturläroplanen stöder även de elever som vill fokusera och utvecklas inom kulturområdet. Förebilder från de kreativa branscherna är viktiga för våra elever, på samma sätt som elitidrottare är viktiga för elever som satsar på idrott. Utomstående kulturaktörer som besöker skolan är goda förebilder och konkreta exempel på att vi alla är olika med olika färdigheter.

I en globaliserad värld är mångkultur en självklarhet. Våra barn och unga växer upp i ett samhälle där man bör ha respekt för varandras bakgrund. Kunskapen om andra religioner, världsbilder, geografi, kulturella seder och bruk bör vara en integrerad del av undervisningen. Projekt och temadagar med mångkulturella inslag är en komplettering.

Pedersöres kulturläroplan anger ett antal kulturupplevelser som alla elever under sin skoltid bör ta del av. Skolorna kan och ska integrera mera kultur i olika former i undervisningen än det som nämns i texten.

Kulturläroplanen planeras, förverkligas och finansieras av olika instanser. I regel är det planeraren som har budgetansvar och bör göra upp en rimlig budget där det ekonomiska ansvaret fördelas. Deltagande i olika kulturpaket förutsätter ibland egenfinansiering från skolan.

Förslag till vem som planerar ett kulturpaket står angivet inom parentes. Bibliotekets undervisning ingår i kulturläroplanen. För en mera förtydlig instruktion se bilaga "Pedersöre kommunbiblioteks undervisningspaket" (obs under arbete).

Daghem

Daghemmen bekantar sig med sagor och berättelser med hjälp av dockteater. Dockteatern med dockor till ett antal berättelser finns att lånas från Kulturhuset AX

-Vad händer på biblioteket? : introduktion till biblioteket (Bib)

Förskola:

-Kul med böcker (Bib)

-gästande föreställning enligt utbud (Kulturbyrån)

-besöker Jakobstads Museums barnevenemang (Förskola i samarbete med Kulturbyrån)

Åk 1-6:

-bokpaket och bokprat erbjuds åk 1-6

-besöka huvudbiblioteket och kommungården i Bennäs minst en gång. (skola i samarbete med HB/kommungården)

-minst en gång besöka ett museum utöver det som nämns i kulturläroplanen. (skola)

-få besök av barnboksförfattare (bibliotek)

-presentation av olika konstämnen, som temadag eller workshop, dessa ordnas på våren innan nya grupper startar inom Medborgarinstitutet (i detta nu teater, dans, musik).

-se gästande teater/musikföreställningar 3 gånger (Kulturbyrån)

-besöka en etablerad teater 1 gång (skola)

-besöka en kyrka med guidning (historia, arkitektur, religion, konst, musik)

Åk 1-2

-Låna själv (Bib, åk1)

-workshop/pröva på tillfällen (tema ex. musik, bildkonst, hantverk, foto, dans)

Åk 3-4

-Hur hittar jag böcker? (Bib)

-besök till hembygdsmuseum/lokalt minnesmärke/fornminne/kyrka som finns inom cykel-/gångavstånd. Tema: levande berättande, kulturmiljö, historia, kulturhistoria. (skola)

-besök av lokal konstutövare som berättar om sitt arbete och möjlighet att pröva på någon konstform (skola, vid behov stöd av Kulturbyrån)

Åk 5-6

Kulturmiljö och omgivningslära: temadag på hösten med kommunpresentation. Skolan förbereder sig med egna projekt kring kommunens historia före och efter temadagen.

-eleverna kör runt med buss och stannar vid ett antal nyckelplatser. Lärarna har en del material som de pratar kring, föreningarna kunde engageras som berättare/möjlighet att pröva på att göra något som förr.

-företagsbesök

ÅK 6

-Tidsresa, tema: historia (sent 1700-tal, upplysningstiden), lokalhistoria, levande berättande, kulturhistoria. Målsättningen är att alla elever i åk 6 ska tagit del av samma material, innan

de börjar åk 7. (BARK i samarbete med museiförening, kulturbyrå, skola)

-Hur hittar jag böcker och information? (Bib)

Åk 7-9

-konstnårsbesök: presentation av de kreativa branscherna

-besök på utställning i Bruno (bildkonst)

-Konsert (musik)

-Tidsresa (historia)

-författarbesök (modersmål)

-resa till etablerad teater

-författarbesök (modersmål)

-studiebesök till kommundagen/AX (samhällslära)

-mångkulturella temadagar/temahelheter (ämnesöverskridande)

För att kunna förverkliga kulturplanen behövs

-en materialbank som alla lärare har tillgång till via intranet. Materialbanken ska innehålla följande:

-En lista över lokala kontaktpersoner till museer (presentation av museernas samlingar, specialkunskaper osv)

-En lista över personer som är verksamma inom konstfältet, deras specialområde och kontaktuppgifter, samt lokal anknytning

-en lista över lämpliga besöksmål där olika teman kan behandlas. Gärna exempel på förverkligade och lyckade helheter som skolorna redan förverkligat.

-en lista över hembygdsmaterial: böcker, filmklipp, filmer etc.

-Ett läromedel som på ett överskådligt och intressant sätt presenterar den egna kommunen, inklusive förslag på uppgifter .

-jämn fördelning av budgetmedel för busstransport